

Karljohansvern plante- og dyrefredningsområde

Edelløvskogen i Karljohansvern plante- og dyrefredningsområde minner om skogene sørover i Europa. I det som lokalt kalles Hortenskogen lever en rekke sjeldne insekter, sopp og den særegne mistelteinen.

I verneområdet er det funnet 50 arter som er sjeldne, eller står i fare for å bli utryddet fra norsk natur. De gamle, hule eikene rundt Sjømilitære Samfund er opphavet til mye av den store artsrikdommen. Hule eiker er levested for et stort mangfold av insekter, sopp, lav, fugler og flaggermus.

Mer enn 500 insektarter skal være avhengige av den typen råttne ved og rødmuld som dannes i hule eiker. Forskere har funnet 27 forskjellige billearter, samtlige sjeldne eller utrydningstruede, i eiketrærne på Karljohansvern. To er tidligere ikke funnet i Norge.

FAKTA

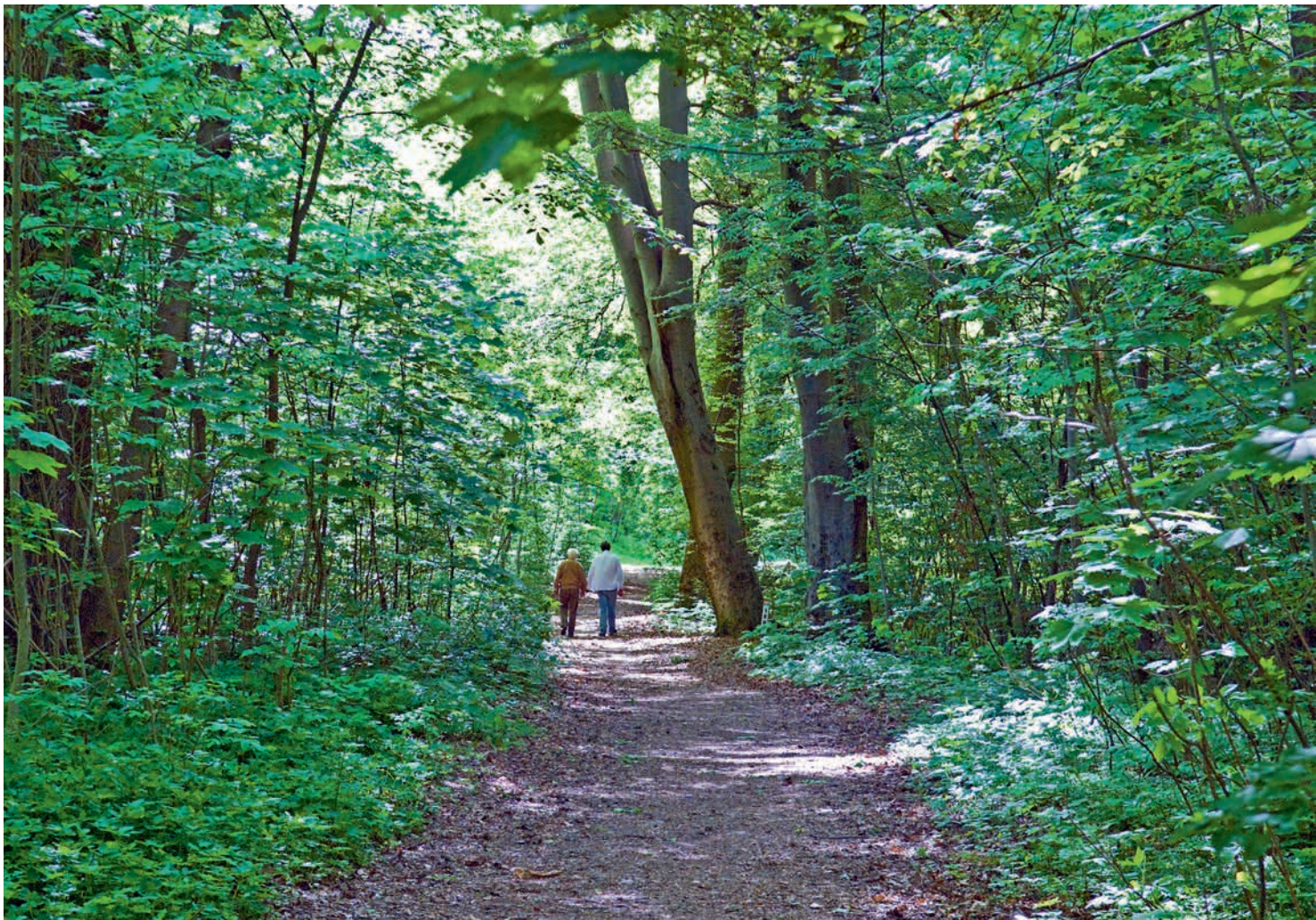
Plante- og dyrefredningsområdet ble opprettet i 2006. Det er 164 dekar stort.

Foto copyright Oddvar Hansen

Disse sjeldne smellerne liker soleksponerte, gamle løvtrær. ▲

Hortenskogen er et svært populært turområde. ▼

En ung kattugle i Hortenskogen. ▲

◀ Tivolilinden er administrativt fredet, og står rett nord for grensen til Karljohansvern plante- og dyrefredningsområde. De grønne bladene i treetts krone tilhører den vintergrønne mistelteinen.

Også sjeldne sopparter er det funnet mange av i verneområdet. Blant disse er eikeknivkjuke og korallkjuke, begge spesialister på eiketrær.

Edelløvs skogen har et rikt fugleliv. Her er sangfugler og insektetere. Det hekker kattugle i skogen, og i mai høres gjøken over Karljohansvern. I vinterhalvåret beiter duetrost og sidensvans på bærene til mistelteinen.

Misteltein er en sjelden og spesiell plante som bare finnes rundt Oslofjorden. Horten har den største forekomsten i Norge. Misteltein vokser i trær. Den snylter på trærne ved å sende rotlignende skudd gjennom barken og inn i veden.

Mistelteinen på Karljohansvern er lettest å se om vinteren, når bladene er falt av trærne. Misteltein er vintergrønn, og den henger i store klaser i trekronene. De hvite bærene blir spist av fuglene. Fruktkjøttet er seigt og klissete, og avføringen fra fuglene klister seg fast på nye greiner. Derfra kan frøet spire.

I mange land er det en juletradisjon å henge misteltein i taket. Når en kvinne står under mistelteinen må hun, ifølge en skikk fra engelskspråklige land, la seg kysse av hvem som helst uten å protestere. I Norge er misteltein og vertstrærne fredet. Misteltein ble fredet i 1956, og var den første planten som ble fredet i Norge.

Området ble tidligere forvaltet av Forsvaret. Innenfor verneområdet finner vi det militærhistorisk verneverdige Tivolibatteriet.